

Viimsi Raamatukogu aastaaruanne 2016

Tabel 1

Raamatukogu	Elanike arv (01.12.15)	Üldkasutatavate raamatukogude arv	Harukogude arv	Kokku
Viimsi Raamatukogu	18 402	1	2	3

1. Põhilised tegevussuunad

Aruandeaastal oli Viimsi Raamatukogu märkimisväärsemad sündmused:

- Esmakordselt valla ajaloos võeti Viimsi Vallavolikogu määrusega vastu "Viimsi Raamatukogu arengukava 2016-2020", mille põhieesmärkide saavutamise olulisemaid tegevusi on Haabneemes asuvale raamatukogule juba lähiaastatel uute, kaasaegsete ruumide ehitamine;
- Viimsi Raamatukogu uue, atraktiivse veebilehe loomine, millest kujunes usaldusväärne infovärv kasutajaskonnale;
- Töötajate töötasu tõus keskmiselt 5%, et väärtustada nii töökoormuse kasvu kui ka vastutust IT uuenduste sisseviimisel;
- Vabariiklikus ulatuses Viimsi Raamatukogu töötajale Elise Rand`le nimetuse „Parim noor raamatukoguhoidja“ omistamine;
- Viimsi ja Prangli raamatukogude füüsilise keskkonna parendamine (lisariulite paigaldamine Haabneemes ja uus kujundus ning mööbel Pranglis);
- Viimsi Raamatukogu kui kultuurikeskuse osatähtsuse kasv kogukonnale suunatud kultuurisündmuste korraldamise kaudu;
- Viimsi Raamatukogu kogu mitmekesistamine, nii erinevat laadi kui keeltes teavikute komplekteerimise märgatav kasv;
- Randvere Raamatukogu jaoks oli väga oluline infograafika projekti lõpetamine: said paika kaua oodatud välissildid. Nii on nüüd lõpuks teave raamatukogu asukoha kohta olemas.

Oluline on, et Viimsi Raamatukogu on viimastel aastatel parandanud oma positsiooni valla kultuurielus, mistõttu on nii valla elanikud kui juhid pidanud põhjendatuks lähiaastatel alustada Viimsi Raamatukogule uute, perspektiivsete ruumide ehitamist. Eelkõige on hetkel valla keskraamatukogus probleemiks ruumipuudus nii täiendavate lugejakohtade loomiseks, eriti aga teavikute paigutamiseks. Viimase nimetatud kitsaskoha lahenduseks on kuni uute ruumide valmimiseni vaja leida tagavarahoidlaruum, kuhu paigutada vähekasutatavad teavikud.

Merekultuuriaasta äramärkimiseks korraldati Viimsi Raamatukogus raamatuväljapanek täiskasvanutele "Merejutte", Eesti Meremuuseumi merearheoloogia teadur Vello Mäss pidas loengu "Merendusajalugu ja merekultuur" ning toimus kohtumisõhtu laevakapten ja kirjanik Lembit Uustulndiga. Prangli Raamatukogus korraldati näitus „Meri on, meri jääb, meri olema peab“ ja raamatuväljapanek „Vaateid mereajalukku“ ning viktoriin lugejatele.

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogudevõrgu struktuur ja nõukogud:

Muutusi valla raamatukogudevõrgus 2016. aastal ei toimunud. Viimsi Raamatukogu ja Prangli Raamatukogu lahtiolekuaegades muudatusi ei toimunud. Raamatukogud olid suletud tavapäraselt sanitaarpäevaks iga kuu viimasel reedel. Korralise puhkuse ajal oli Prangli Raamatukogu avatud esmaspäeval ja kolmapäeval 10.30 - 15.30, kusjuures lugejaid käisid teenindamas Viimsi Raamatukogust T. Valm ja M. Matvere.

Aasta teisel poolel kerkis päevakorrale avada 2017.aastal Püüsi Kooli valmivas juurdeehituses Viimsi Raamatukogu haruraamatukogu. Kuna samas majas hakkab tegutsema noorte huvikeskus ja olemas on kooliraamatukogu, siis kavandatav harukogu saab olema pigem noorte- ja lasteteeninduse suunitlusega kui tavapärane rahvaraamatukogu.

Viimsi inimesed on lugemishuvilised, kellele raamatukogu külastamine on tähtis igapäeva tegevus. Praegu on Viimsi Raamatukogus enam kui 7 700 registreeritud lugeja (2005.a. 1 556) ja üle 4 400 aktiivse lugeja, kellest kolmandik on lapsed. Raamatukogu kogud on võrreldes 2005.aastaga kasvanud pea kaks korda ja praegu on lugejaile pakkuda juba üle 70 000 eksemplari erinevat teavikut, millele lisandub igal aastal vähemalt 4 000 uut raamatut. Küllalt sageli on päevi kui raamatukogu külastab enam kui 300 inimest, kes ei soovi enam piirduda ainult raamatute laenamise, vaid tahaksid siin pikemalt viibida, et töötada vaikuses nii arvuti kui raamatutega või hoopis valjuhäälselt koos kaaslastega arutada päevaprobleemide üle.

Valla raamatukogude tuleviku perspektiive silmas pidades oli olulisim "Viimsi Raamatukogu arengukava 2016-2020" kinnitamine Viimsi Vallavolikogus, milles on sõnastatud läbi 6 peaesmärgi raamatukogu arengusuunad, konkreetsed eesmärgid ja tegevused, mida soovitakse saavutada.

Viimsi Raamatukogu Nõukogusse kuuluvad Ott Kask - kultuuri- ja spordiameti juhataja, Kristina Kams - vallavolikogu liige (kuni mai 2016.a.), Mari-Ann Kelam – vallavolikogu liige, Leelo Tiisvelt – Randvere Kooli direktor, Anne Velliste – kirjastus Aade toimetaja vallavolikogu kultuurikomisjoni liige.

Toimus üks Viimsi Raamatukogu nõukogu koosolek, mille päevakorras oli "Viimsi Raamatukogu arengukava 2016-2020" arutelu ja Viimsi Raamatukogu uute ruumide küsimus. Samades küsimustes toimus raamatukogus ka vallavolikogu kultuurikomisjoni koosolek, koosolekul viibisid ka raamatukogu nõukogu liikmed.

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.15. €	Seisuga 31.12.16 €	Muutus %
Eelarve kokku	294 615,00	300 840,00	+2,1%
sh Viimsi Rmtk	244 678,00	253 316,00	+3,5%
sh Prangli Rmtk	22 161,00	24 628,00	+10,1%
sh Randvere Rmtk	27 776,00	22 896,00	-17,6%

Personalikulu	133 275,00	141 064,00	+5,5%
sh Viimsi Rmtk	108 373,00	118 780,00	+8,8%
sh Prangli Rmtk	12 250,00	13 373,00	+8,4%
sh Randvere Rmtk	12 652,00	8 911,00	-29,6%
Komplekteerimiskulu	50 295,00	55 890,00	+10,0%
sh KOV-lt	26 604,00	31 300,00	+15,0%
sh riigilt	23 691,00	24 590,00	+3,4%
sh Viimsi Rmtk	34 846,00	39 800,00	+12,5%
sh KOV-lt	14 364,00	19 300,00	+25,6%
sh riigilt	20 482,00	20 500,00	+0,1%
sh Prangli Rmtk	6 023,00	6 450,00	+6,6%
sh KOV-lt	5 240,00	6 000,00	+6,6%
sh riigilt	783,00	450,00	-36,0%
sh Randvere Rmtk	9 426,00	9 640,00	+2,2%
sh KOV-lt	7 000,00	6 000,00	-24,0%
sh riigilt	2 426,00	3 640,00	+33,4%
Infotehnoloogiakulu	9 000,00	8 860,00	-2,0%
sh Viimsi Rmtk	8 900,00	8 500,00	-0,5%
sh Prangli Rmtk	100,00	360,00	+28,0%
sh Randvere Rmtk	0	0	0

2016.aastal jaotati taas raamatukogude vahel eelarve tulud ümber. Vähenes Randvere Raamatukogu eelarve (-17,6%), kuna selle majandus- ja infotehnoloogia kulud kaetakse Randvere kooli poolt. See võimaldas tagada eelarve artiklite (personali-, administreerimis-, komplekteerimiskulud) kasvu Viimsi ja Prangli raamatukogudes. Personalikulud kasvasid vallaraamatukogudes 5,5% (raamatukoguti erinevalt), mis tagas 2016.a. raamatukogutöötajate keskmise töötasu 1069 eurot (2015.a. 847). Suurim kasv oli KOVi komplekteerimistulude osas – vallas kokku 15%, Viimsis 25,6%, Pranglis 6,6%, kusjuures Randvere Raamatukogus kasvas riigilt toetusena saadav komplekteerimisraha 33,4%. Kokkuvõttes kattis eelarve Viimsi raamatukogude vajadused.

Projektid

Tabel 3

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Projekti kogusumma sh. oma osalus
Projekt: Lastehommikute sari "Raamatuga loodust avastamas" Toetaja: Eesti Kultuurkapital	15.01.-15.05.2016	600,00 sh omaosalus 200,00
Projekt: „V laste suvine võistlugemine“ Toetaja: Eesti Kultuurkapital Toetaja: Viimsi Vallavalitsuse Kultuuri-,	15.05.-14.08.2016	700,00 sh omaosalus 200,00

spordi- ja noorsoo programmide toetus		
Projekt: „Jõuluüritused lastele“ Toetaja: Viimsi Vallavalitsuse Kultuuri-, spordi- ja noorsoo programmide toetus	01.-21.12.2016	300,00 sh omaosalus 200,00

2016.aastal andsid toetusprogrammide eraldised olulist täiendust raamatukogu mitmesuguste sündmuste korraldamise eelarvetesse. Märkimisväärne oli lastesündmuste toetamine Kultuurkapitali Harjumaa ekspertgrupi poolt, mis aitas vääriliselt läbi viia V laste suvise võistluse lõpuürituse koos teatriga „Piip ja Tuut“.

2.4 . Personali koosseis, juhtimine ja areng

Viimsi Raamatukogu personali koosseisus muutusi ei toimunud (7,5 raamatukogutöötajat). Jätkuvalt oli täitmata 0,5 koormust Randvere Raamatukogus, sest raamatukogu koormus rahvaraamatukogu teenuste osutamisel pole kasvanud ja perspektiivis seda ka ette ei ole näha.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest

2016.a. osaleti kokku 23 koolitusel, koolitustundide arv oli 212 ja koolituseks kulutati 2 140,00 €. See on kokkuvõttes rohkem kui 2015.aastal. Meeldejäävam koolitus oli "Näituse koostamine ja korraldamine" (RR-is). Samuti olid kasulikud Lastekirjanduse Keskuse koolitused, nagu „Otsides otseteed lugejani“, „Aitan lapsi raamatu juurde“ jt. Suure praktilise väärtusega olid koolitused Soome raamatukogudes; maikuus Kaisa talos, Kallio Raamatukogus ja Kirjasto 10s ning detsembris Töölö Raamatukogus ja Maunula Talos. Ka maakonnaraamatukogu kolleegipäevad on hinnatud kui hea kogemuste ammutamise võimalus.

Tulevikus sooviks jätkuvalt praktilisi kogemusi jagavaid koolitusi. Konkreetne ettepanek on korraldada koolitus kaasaegse laste- ja noorteluule soovitamiseks sihtrühmadele. vt LISA 1

2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

T. Valm esines juhtimisteemaliste loengutega RR-i poolt korraldatud kutsekoolituse I moodulis “Raamatukogunduse ja infoteaduse alused” . Samuti tegi ta ettekande Viimsi Vallavolikogu kultuurikomisjonis Viimsi Raamatukogu arengukavast 2016-2020.

2.4.4 Erialahariduse omandamine

Liivi Tuuling lõpetas edukalt Tallinna Ülikooli Digitehnoloogiate Instituudi infoteaduste magistriõppe ja talle omistati sotsiaalteaduste magistri kraad.

Elise Rand õpib Tallinna Ülikooli Digitehnoloogiate Instituudi infoteaduse magistriõppe info- ja teadusjuhtimise II kursusel.

2.4.5 Töötajate tunnustamine

- Nimetuse „Parim noor raamatukoguhoidja“ omistamine raamatukoguhoidjale Elise Rand'le;
- Randvere Raamatukogu vanemraamatukoguhoidja Tuuli Klaasi auhinna „Aasta maaraamatukoguhoidja 2016“ nominendiks nimetamine;
- Viimsi Vallavalitsuse tänukirjad Eesti Vabariigi 99. aastapäeval Tiiu Valmile, Ene-Linda Tammikule ja Tuuli Klaasile tulemusliku töö eest.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine. Haldustegevuse üldiseloostus. Raamatukogu ruumid ja asukoht

Viimsi Raamatukogus oli ka 2016.a. strateegiliste eesmärkide teostamisel suurimaks takistuseks ruumipuudus (uued teavikud ei mahu riiulitele, istekohtade puudus lugemissaalis, puudub lasteala ürituste korraldamiseks, raamatukogusaal ei mahuta üritustest osavõtjaid, puudub turvaline raamatunäitusteala, internetituba on eraldi lugemisalast, puuduvad individuaaltööruumid lugejatele jne.). Nimetatud probleemid saavad ehk lahenduse juba lähiaastatel, kui raamatukogu tarbeks ehitatakse Haabneeme keskusesse uus hoone.

Selleks et kogude paigutamiseks tekitada täiendavat ruumi uutele raamatutele, telliti 2016.a. täiendavaid erimõõtmelisi riiuleid nii hoidlasse kui laenutusosakonda. See leevendab ruumipuudust aastaks, mitte kauemaks ja juba 2017.a. tuleb leida hoidlaruum väljaspool praeguseid raamatukoguruume. Samuti telliti riiulid auviste paigutamiseks, sest 2016.a. osteti märkimisväärne kogus uusi auviseid.

2016. a-l lõppes Randvere Raamatukogu infograafika projekti elluviimine. Viimastena pandi paika Randvere kooli (hoone, milles asub raamatukogu) ette pilkupüüdev suunaviit ning koolimaja peasissepääsu juurde teave lahtiolekuaegade kohta. Nii nagu muugi raamatukogu infograafika, disainis ka välisviidad Disainiarenduskeskus, kes on loonud Randvere kooli fassaadi- ja siseruumide graafika.

Alates septembrist ei ole Randvere Raamatukogul kasutada enam üht lisaruumi (26,12 m²). Algselt personalile mõeldud abiruum ei olnud küll pidevalt aktiivses kasutuses, ent raamatukogule vajalik. Nii toimusid seal näiteks ettelugemised lugemiskoerale. Kuna Randvere raamatukogu külastajale mõeldud osa on projekteeritud ühe suure ruumina ja sisuliselt tsoneerimata, siis eraldi asuv ruum oleks võimaldanud jätkuvalt seda ruumi kasutada väiksema osavõtjate hulgaga tegevusteks. Ruum võeti Randvere Kooli poolt kasutusele klassiruumina nii tundide kui huvitegevuse tarbeks. Paraku tähendab see seda, et raamatukogu peab nüüd arvestama aeg-ajalt kostuva lärmiga.

Prangli Raamatukogus vahetati välja osa raamaturiiuleid ja kolm arvutilauda, valmistati uus laud lugejatele ja lasteraamatutele raamatukast. Samuti osteti uusi toole ja akendele uued kardinad.

Viimsi Raamatukogus tehti taas põrandate süvapesu ja pesti aknad. Lõpetati katusakende hooldustööd, teostati hooldustöid elektrisüsteemi ja internetiühenduse parandamiseks. vt LISA 3

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele

Liikumispuudega lugejatele on juurdepääs tagatud Viimsi ja Randvere raamatukogudes. Randvere Raamatukogus on juurdepääsuks küll võimalik kasutada lifti, kuid teatud mõõndustega. Prangli Raamatukogus on probleem juurdepääsuga jätkuv ja lahendus leitakse sellele ainult siis, kui raamatukogule leitakse sobivamad ruumid. Millal lahendus leitakse on teadmata.

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

2016.aastal töötasime esimese täisaasta raamatukogu infosüsteemis RIKS. Veendusime, et infosüsteem RIKS on töökindel ja raamatukogu töö sujub tõrgeteta, ka vajalikud täiendused ja uuendused tehakse arendaja poolt kiiresti. Viimsi Raamatukogul on wifi kogu raamatukogu ulatuses ja lingikiirus on 50 MBit/sek ehk "kiire". Internetiühenduse parendamiseks tegi Elisa mitmeid hooldustöid.

Randvere Raamatukogus vahetati välja töötaja ning AIP-i arvutid.

3. Kogud

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

Viimsi raamatukogudes oli kogude kujundamisel jätkuvalt prioriteediks Eesti ajalugu ja kultuurilugu käsitlevad teavikud ning eesti autorite teosed. Erilist tähelepanu koolikohustusliku kirjanduse eksemplaarsuse tõstmisele ja auviste komplekteerimisele (kui 2015.a. kulutati selleks 356 €, siis 2016.a. 4373 €), mille tulemusel tekkis märgatav huvi auviste laenutamise vastu. Samuti pöörati suuremat tähelepanu võrkeelse kirjanduse juurdetulekule (hangiti 962 eks s.o 473 eks. enam kui 2015.a.), mis leidis lugejates väga positiivset tagasisidet. Lugejate huvi e-teavikute vastu on siiski veel väga tagasihoidlik.

Viimsi Raamatukogu kasutavad kõige enam töötavad inimesed, põhikooli õpilased ja pensionärid. Lähtuvalt eelpool toodust komplekteeritakse Viimsi Raamatukogu universaalsuse põhimõttel, mis on leidnud lugejate poolt hea hinnangu. Kuna nii Viimsi, Randvere kui Prangli Raamatukogud komplekteerivad uusi teavikuid otse kaubandusvõrgust (peamiselt Rahva Raamatust), jõuavad uued raamatud lugejateni väga kiiresti, mistõttu on tavapärane, et lugejad saavad teavikuid laenata juba mõne päeva pärast raamatu jõudmist kaubandusvõrku.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

2015. aasta 1. detsembri seisuga elas Viimsi vallas 18 402 elanikku, kusjuures Viimsi valla raamatukogud said 2016. aastal teavikute soetamiseks ühe elaniku kohta 3,03€ (2015.a. 2,77 €), sellest vallalt 1,70 € (2015.a 1,45 €). Kohaliku omavalitsus eraldas komplekteerimiseks võrreldes 2015.aastaga 16% rohkem raha, mis võimaldas mitmekesisendada kogude täiendamist.

2016. aastal osteti kõigile Viimsi rahvaraamatukogudele kokku 4778 eksemplari raamatuid. Jõudsalt kasvas Randvere Raamatukogu kogu, aruandeaasta lõpuks oli raamatukogus kokku 6319 eksemplari raamatuid (2015.a. 5229 eks.).

Viimsi Raamatukogul on kaks tahvelarvutit, millest ühes oli kuni 01.07.2016.a. Elisa e-raamat. Kahjuks puudus lugejate hulgas huvi e-raamatute vastu ning samuti keelab autoriõiguse seadus laenutada välja uusi e-raamatuid, mille vastu oleks lugejatel huvi, mistõttu Elisaga e-raamatute leping lõpetati. Raamatukogu sooviks e-riigile kohaselt pakkuda e-teavikute ja eriti e-raamatute laenamismõimalust, aga enne peaks riik looma selleks vastavad seadusandlikud võimalused.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Viimsi valla raamatukogudes laenutatakse perioodikaväljaandeid palju, mistõttu arvestatakse nende tellimisel lugejate soovidega ja kuna komplekteerimisrahadega erilisi probleeme pole, siis tulemuseks on hea valikuga perioodikakogu igas raamatukogus.

2016. a tellisid Viimsi raamatukogud kokku 28 nimetust erinevaid ajalehti (2015.a. 23) ja 181 nimetust ajakirju (2015.a. 172 nimetust).

Viimsi Raamatukogu säilitab enamiku ajakirju 2 - 5 aastat ja ajalehti 1 aasta.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

2016.aastal kasvas Viimsi Raamatukogus märgatavalt uute auviste ost. Kui 2015.a. osteti 4 auvist siis 2016.a. 237. Selle tulemusel kasvas lugejates huvi neid ka laenutada ja 2017.aastal plaanitakse auviste kogu täiendada juba korrapäraste ostudega.

3.2 Inventuurid, mahakandmised

Kogude korrashoiuga tegeldi regulaarselt. Sanitaarpäevadel eemaldati dublette, aegunud ja katkiseid eksemplare. Aasta jooksul kanti maha 1997 eksemplari (Viimsis 1420 eks., Pranglis 618 eks., Randveres 10). Arvestatav osa katkistest raamatutest (535 eks.) asendati Hoiuraamatukogust hangituga. Küllalt palju raamatuid parandati raamatukogus kohapeal.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Kõigis Viimsi raamatukogudes osutatakse raamatukogude põhiteenuseid, st võimalik on teavikute kohapeal kasutamine, nende kojulaenus, tegeldakse kasutajakoolitusega, vastatakse päringutele. Kahjuks napib Viimsi Raamatukogus kohallugemiseks kohti ja individuaal- ning rühmatöö- ruumid puuduvad üldse, mistõttu lugejad on sageli rahulolematud. Sellele vaatamata kasvasid ka 2017.a. lugejateeninduse näitavud Viimsi raamatukogudes.

Tasulistest teenustest pakuti vallaraamatukogudes A4- ja A3-formaadis ühe- ja kahepoolsete mustvalgete valguskoopiate, väljatrükkide ning A4- ja A3-formaadis digitaalkoopiate tegemist, Viimsi Raamatukogus ka skaneerimisteenust.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine

Valla kõigis raamatukogudes pakutakse üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu avalikule teabele juurdepääsu, st kõigis kogudes on avalikud internetipunktid. Viimsi Raamatukogus on avaliku teabe leidmiseks 6 arvutitöökohta (sh 5 AIPs), Randvere Raamatukogus on 2 AIPi arvutit, mida kooliõpilased kasutavad kodutööde tegemiseks ning Prangli Raamatukogus on 2 AIPi arvutit. 2016. aastal kasutati AIPi arvuteid kõigis vallaraamatukogudes kokku 1011 korral (2015.a. 1093 korral). Üldiselt huvi AIPi arvutite kasutamise järele väheneb, kuna Viimsi Raamatukogus on wifi ja raamatukogusse tullaakse oma isiklike arvutite ja nutiseadmetega.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused

Tabel 5

Raamatu- kogu	Lugejad 2015	Lugejad 2016	Muutus (+-)
Viimsi Raamatukogu	4 162	4417	+ 255

Raamatu- kogu	Külastused 2015	Külastused 2016	Muutus (+-)	Virtuaal- külast. 2015	Virtuaal- külast. 2016	Muutus (+-)
Viimsi Raamatukogu	82 657*	74 152*	8 505*	95 951	149 815	+ 53 864

*2015. ja 2016.a. külastuste arv pole võrreldav, kuna 2015.a. töötasid Viimsi raamatukogud kuni 01.07ni raamatukoguinfosüsteemis URRAM, kus arvestatakse lugeja igat külastust raamatukogusse ühe päeva jooksul. Raamatukoguinfosüsteemis RIKS arvestatakse lugeja külaskäike ühe päeva jooksul ühekordselt. Tegelikult pole külastuste arv Viimsi raamatukogudes 2016.a. võrreldes 2015.aastaga vähenenud!

Raamatu- kogu	Laenut-d 2015	Laenut-d 2016	Muutus (+-)	Päring ud* 2015	Päringud * 2016	Muutus (+-)
Viimsi Raamatukogu	129 537	129 639	+ 102	6 474	4 829	-1 645

Viimsi raamatukogude lugejate arv kasvas võrreldes 2015.aastaga 5,8%, kusjuures kasv oli peamiselt Viimsi Raamatukogus (võrreldes 2015.a. 5,7%). Sellest võib järeldada, et Viimsi

Raamatukogu on kohaliku elanikkonna hulgas populaarne kultuuri- ja haridusasutus, kus praktiliselt igal aastal lisandub uusi lugejaid.

Külastuste arv pole 2015.a. võrreldav, nagu eespool märkuses on kirjeldatud. Eriti puudutab see suurt külastuste arvu tagasiminekut nii Viimsi kui Randvere raamatukogudes, samal ajal kui lugejate ja laenutuste arvud kasvasid. Võrdlus on adekvaatne alles 2017.aastal.

Pärast raamatukogu kodulehe uuendamist on oluliselt kasvanud virtuaalkülastuste arv: 36%

Laenutuste arv kasvas võrreldes 2015.aastaga 2% ja peamiselt Viimsi Raamatukogus.

***Infopäringud**

Infopäringuid tehti Viimsi Raamatukogus 2498 (2015.a. 6474), Prangli Raamatukogus 2309, (2015.a. 2132), Randvere Raamatukogus 22 (2015.a. 91). Päringud, mida registreeriti olid peamiselt teema- ja faktipäringud. Infopäringute arv on raamatukogudes langenud põhjusel, et päringuid pole registreeritud piisava järjekindlusega.

Kokkuvõttes võib raamatukogude lugejateeninduse arvnäitajatega olla rahul, sest kasv on toimunud aasta aastalt ja langustendentsi pole ette näha. Kindlasti oleks kasv suurem, kui Haabneemes asuv raamatukogu oleks keskuses ning saaks võimaldada ruumilahendusega lugejatele kõiki soovitud teenuseid.

4.3 RVL teenindus

RVL teenindus on oluliselt kasvanud 2015.a. saadi tellimusi 7, aga 2016.a. 89, millest täideti kõik. Ka teistelt raamatukogudelt telliti/saadi rohkem kui 2015.a. (+77). Tõenäolisemalt registreerib infosüsteem RIKS RVLi täpsemalt.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

Viimsi raamatukogud komplekteerisid 2016.a. ilmunud laste- ja noortekirjandusest praktiliselt kõik nimetused: Viimsi Raamatukogu 287 nimetust ja 396 eks., Randvere Raamatukogu 231 nimetust ja 247 eks. Ja Prangli Raamatukogu 26 nimetust ja eksemplari. Eesti autorite raamatuid komplekteeriti 2-3 eksemplaris ja koolisoovitulislikku kirjandust suuremas eksemplaarsuses. Loomulikult aitas see kaasa lasteteeninduse arvnäitajate kasvule.

Randvere raamatukogu asub ühes majas Randvere kooliga ja see määratleb töö iseloomu: põhitähelepanu ongi pööratud laste - ja noorteteenindusele. Selliselt püüab raamatukogu eelkõige hea seista selle eest, et nii uuem eesti autorite looming kui ka tõlkekirjanduse paremik oleks lastele kättesaadav. Laste lugemisharjumuse kujundamine ja arendamine eeldab raamatute head, aga samas ka võimalikult eripalgelist valikut.

4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 6

Rmtk	Lug-d 2015	Lug-d 2016	Muutus (+/-)	Külast-d 2015	Külast-d 2016	Muutus (+/-)	Laenut 2015	Laenut 2016	Muutus (+/-)
Viimsi Raamatu kogu	1 262	1 420	+158	24 474	26 113	+1639	20 768	20 839	+71

Laste lugejateeninduse näitajad on Viimsi raamatukogudes (väljaarvatud Pranglil, kus lapsed loevad suveperioodil) kasvanud. Võrreldes 2015.a. lugejate arvu kasv 11,1%; külastuse arvu kasv 6,3% ja laenutuste arvu kasv 0,4%.

Randvere kooli tuli sügisel taas juurde kolm klassikomplekti 1. klassi õpilasi (kokku 71). Suur osa nendest registreeriti lugejateks ning tänaseks on nad juba aktiivsed raamatukogu kasutajad.

Arvestada tuleb, et lastele laenutavad teavikuid nende vanemad, mistõttu külastuste, laenutuste ja registreeritud kasutajate arv ei peegelda tegelikke lasteteeninduse näitarve. Kokkuvõttes on Viimsi raamatukogude lasteteenindus heal tasemel.

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine

Viimsi Raamatukogu teeb väga tihedat koostööd Viimsi Keskkooli ja Haabneeme Kooliga ning kohalike lasteaedadega. Kord kuus toimusid Viimsi Raamatukogus üks üritus kooliõpilastele ja teine lasteaialastele, tutvustati raamatukoguteenuseid ja raamatuid või korraldati kohtumisi kirjanikega, jutuhommikuid jms.

Ka sellel aastal toimus Randvere Koolis asuval Randvere Raamatukogus lugemisharjumuste kujundamise ja arendamise eesmärgil lastele erisuguseid üritusi: teematunnid, ettelugemised, kohtumised kirjanike ja kunstnikega, õpitoad, iga-aastane kirjandusmäng, mis kõik võivad lapses huvi tekitada raamatute ja lugemise vastu. Üritused võeti laste poolt hästi vastu ning neid oodatakse ikka suure rõõmuga.

Aga ometi tuleb tõdeda, et tänapäeval seisavad raamatukogud laste- ja noorteteeninduses paratamatult uute väljakutsete ees: kuidas pigem üha meelelahutuslikumas ja visuaalkultuurile orienteeritud maailmas tekitada ja kujundada lugemisharjumust nii, et jõutaks tõepoolest ka tegeliku (funktsionaalse) lugemisoskuseni.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused: ülevaade, millised olid põhiteemad ja millised suuremad üritused. Vt. LISA 4

2016.a. korraldati valla raamatukogudes kokku 71 erinevat üritust kokku 3590 lapsele. See on aukartust äratav näitaja. Kui Viimsi Raamatukogu üritustel osalevad Viimsi Keskkooli, Haabneeme Kooli ja lasteaedade lapsed, siis Randvere Raamatukogu oma asukoha tõttu koolis on eriti heas olukorras.

Viimsi Raamatukogus õnnestus eriti lastehommikute sari „Raamatuga loodust avastamas“, mida toetas rahaliselt Eesti Kultuurkapital ja kus esinesid Juhani Püttsepp, Urmas Laansoo ja Aleksei Turovski. Toredad olid ka kohtumised Ilmar Trulli, Markus Saksatamme, Contra jt. Osavõtjate rohke oli V suvine võistlusemäng (2015.a. 58 last; 2016.a. 91 last).

Randvere Raamatukogu olulisematest sündmustest võiks välja tuua aasta alguses toimunud Nukitsa konkursi, mis tekitab lastes alati elevust ning on heaks näiteks lapsi kaasavast üritusest. Oodatud sündmus oli kindlasti ka iga-aastane kirjandusmäng, mis 2016.aastal pidas silmas lugude meistri Roald Dahli 100. sünniaastapäeva. Tema suurt juubelit tähistati sügisel ka erinevate teematundide ja ettelugemistega. Merekultuuriaastat märkis 4. klasside lastele suunatud ettelugemise võistlus. Seevastu 2. klasside lastel oli võimalus osaleda Lasse Maia detektiivilugude lugemise projektis (jätkub 2017. aastal).

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Viimsi Raamatukogu osutas 2016.a. koduteenindust 210 korda 24 kasutajale ning Prangli Raamatukogu 95 korda 2le kasutajale. Ka viisid lugejad ise erivajadustega lugejatele raamatuid koju. Rannapere Pansionaadi (raamatukogu asub selle II korrusel) elanikest on lugemisvõimelisi paar, kes käivad raamatukogus ise perioodikat lugemas või kirjandust valimas, seejuures kasutavad nad lifti.

Tabel 7

Koduteenindus	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Viimsi Raamatukogu	210	210	24
Prangli Raamatukogu	95	95	2

Tabel 8

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
Viimsi Päevakeskuses kohtumine Contraga	1	27

Õnnestunuks võis 2016.a. pidada Viimsi Päevakeskuses korraldatud kohtumist Contraga, milles osalenud eakamad kuulajad olid eriti aktiivsed luule tundjad.

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond.

4.6.1 kohalikul

4.6.2 riiklikul

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil

Viimsi Raamatukogu tegi kohalikul tasandil koostööd järgmiste asutuste ja ühendustega:

- Viimsi Keskkool (ürituste reklaam, infolaat, esinejad üritusele),
- ML Viimsi Lasteaiad (raamatukogutunnid, rk. üritused jms),
- Ajaleht „Viimsi Teataja“ (ürituste reklaam, artikkel raamatukogu kohta jms),
- Viimsi Huvikeskus (ürituste reklaamid nende infostendidel ja nende ürituste reklaamid raamatukogus),
- Restoran Tampe (sponsoreerisid laste suvelugemise võistluse lõpuüritust jms.),
- Viimsi Kunstikool (õpilaste töid eksponeeritakse raamatukogu seminariruumis),
- Viimsi SPA (sponsoreerisid laste suvelugemise võistluse lõpuüritust jms.),
- Eesti Genealoogiaselts (koduloolised ja genealoogiaga seonduvad loengud, näitus)
- Rannarahva Muuseum (osalemine Rannarahva festivalil jms),
- Viimsi Päevakeskus (ürituste korraldamine jms),
- Viimsi Pensionäride Ühendus,
- Viimsi Vallavalitsus

Riiklikul tasandil tehti koostööd Eesti Rahvusraamatukogu, Eesti Hoiuraamatukogu ja Eesti Lastekirjanduse Keskusega ja Põhjamaade Ministrite Nõukogu esindusega Eestis.

Rahvusvahelisel tasandil tehti koostööd Helsingi Linnaraamatukoguga.

Randvere Raamatukogu tegi koostööd Randvere Kooli, Randvere Lasteaia, Viimsi Raamatukogu, Viimsi Keskkooli Raamatukogu, Eesti Hoiuraamatukogu, ajalehe Viimsi Teataja, Põhjamaade Ministrite Nõukogu esindusega Eestis, Eesti Lastekirjanduse Keskuse, Eesti Abi- ja Teraapiakoorte Ühinguga (teraapiakoerajuht Katrin Tammsalu ja koer Newton) ning kirjastusega Egmont.

Viimsi raamatukogude (eriti Haabneemes asuva) osatahtsus kohaliku kultuurikeskusena jätkas kasvutendentsi ka 2016.aastal. Kui 2015.a. korraldati valla raamatukogudes kokku 91 üritust, siis 2016.aastal 137. Osavõtjate arv kasvas 37% (2015.a. 2612 osavõtjat, 2016.a. 4129 osavõtjat. Eriti hea vastuvõtu said kohtumised tervishoiuteemadel (Rene Bürkland, Riina Raudsik), aga ka kirjanike Valdur Mikita, Lembit Uustulndi, Hendrik Relve, Olavi Ruitlase ja Doris Karevaga. Tundub, et Viimsi Raamatukogu peetakse arvestamisväärseks kultuuriasutuseks niigi kultuuriürituste rohkes Viimsis.

Hea koostöö näituste korraldamisel Viimsi Raamatukogu ruumides kujunes 2016.a. Rahvusraamatukogu ja Põhjamaade Ministrite Nõukogu esindusega Eestis, kes rikastasid raamatukogu oma professionaalsete näitustega, nagu "Eesti riiklikud teenetemärgid", "Kaart ja kaart - ajareis Tallinnas", „Sõprade kirjad on su poole teel. Kirjavahetust Eestis 17. sajandist tänapäevani“, "Kasuline kokaraamat" ja "Muinasjutuline Island – Islandi kaasaja kirjanike portreid"

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele

Võrreldes 2015.aastaga individuaalkoolituste arv kasvas (2015.a. 5; 2016.a. 11). Teemad, mis vajasisid koolitamist olid traditsioonilised: digiallkirjastamine, e-maksuameti, ID-kaardi, internetipanga ja interneti kasutamine jms.

Rühmakoolituste arv küll vähenes 3 võrra (2015.a. 15; 2016.a. 12), küll aga kasvas osavõtjate arv (2015.a. 243; 2016.a. 276).

Rühmakoolitusi korraldati järgmistel teemadel: ekskursioon raamatukogus (lasteaed Väike Päike sinine rühm), Hommik raamatukogus (lasteaed Väike Päike lilla rühm), Haabneeme Kool 1. klass (õp Terje Tamm) - ekskursioon ja suvelugemise tutvustus jt.

Randvere Raamatukogu kasutajakoolitustel osalevad enamasti Randvere kooli õpilased. Sellest sihtrühma eripärasest ja nende vajadustest on ajajooksul välja kasvanud ka koolituste iseloom ja eesmärgi püstitused. Kasutajakoolituste eesmärgiks on anda õpilastele oskused info hankimiseks võimalikult iseseisval viisil. Koolitusi pakutakse eri teemadel vastavalt klassiastmele: raamatukogu olemus ja teavikute üldine paigutus riitulitel, elektronkataloogi kasutamine, paberkaandjal teatmeteoste ning andmebaaside kasutamine.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Raamatukogu turundamiseks kasutati 2016.a. erinevaid tegevusi. Olulise tähtsusega oli üritusturundus, mis kinnistas raamatukogu rolli ja tähtsust kogukonnas. Üritusi turundati nii veebis (raamatukogu veebileheküljel, RIKSWEB, Viimsi valla veebileheküljel, Viimsi valla üritusi koondav veebileht VisitViimsi.com, üle-eestiline üritusteportaal Eventoloco.com, valla, VisitViimsi ja raamatukogu Facebooki leht <https://et-ee.facebook.com/pages/Viimsi-Raamatukogu/338823169511990>) kui ka paberkaandjal (Viimsi valla leht “Viimsi Teataja”).

Kasutati ka plakateid Viimsi olulisemates inimeste liikumiskohtades (kaubanduskeskused, vallavalitsus, Huvikeskus). Ürituse korraldamise puhul oli kriteeriumiks, et ürituste teemad on inimestele huvipakkuvad (tervise- ja toitumisteed, mõni põnev persoon jm) - see hõlbustas turundamist, pani inimesed üritusest ja raamatukogust rääkima. Eelpoolmainitud kanalites kajastati ka raamatukogu tegevust (nt uute dokumentide vastuvõtmine, raamatukogutöötajate õppereisid jm). Oluliseks kanaliks uute raamatute tutvustamisel oli raamatukogu blogi <http://viimsiraamat.wordpress.com/>

Turundustegevust toetas ka raamatukogu üldine õhkkond – kasutajatele pakuti mitmekesisest valikut näitusi, päevakajalisi raamatuväljapanekuid, läbimõeldud ning kasutajasõbralik raamatute paigutus riitulitel, abivalmid raamatukogutöötajad.

Viimsi Raamatukogu turunduse fookuses on kasutaja ja tema vajaduste tundmine ning seetõttu on eesmärgiks uute raamatute kiire jõudmine kasutajani, teavikute komplekteerimise põhimõtteks on universaalsus ja lugejate soovidega arvestamine ning piisav eksemplaarsus.

4.9 Andmebaasid

Viimsi Raamatukogu vahendab oma kasutajatele raamatukogu kodulehe kaudu kõiki olulisemaid raamatukogukasutajatele vajalikke andmebaase. Raamatukogu uue kodulehe arhitektuur on aidanud oluliselt kaasa sellele, et andmebaaside kasutamine on märgatavalt kasvanud.

5. 2017 aasta tegevused

- Viimsi Raamatukogu uute ruumide programmi väljatöötamine, siinjuures 6.märtsil Viimsi Raamatukogus kohaliku omavalitsuse- ja raamatukogutöötajatele seminari "Projekteerime 21. sajandi raamatukogu: ideed ja inspiratsioon" korraldamine, mille võtmeesinejaks on Helsingi Linnaraamatukogu direktor Tuula Haavisto;
- Püüsi Koolis valla uue haruraamatukogu kontseptsiooni väljatöötamine ja teostamine (kooli- ja rahvaraamatukogu sümbioos);
- Raamatukogu arvutite kasutamise eeskirja kaasajastamine;
- Töötajate töötasu tõus keskmiselt 5%;
- Kuna 2017. a on Eestis kuulutatud laste- ja noorte kultuuriaastaks, siis esitab see kõigile raamatukogudele väljakutse suunata põhitähelepanu laste- ja noorteteenindusele. Seepärast on plaanis kõigil Viimsi raamatukogudel organiseerida lastele põnevaid projekte ja sisukaid kohtumisi, pakkudes mitte üksnes osasaamis-, vaid ka isetegemisrõõmu;
- Segmenteerida raamatukogu sihtrühmi, aktiveerida turundustegevuste kaudu kasutajatele mitmekesisestunud kogusid (uus ja rikkalikum valik muusikaplaate, suurem valik võõrkeelset kirjandust jms);
- Raamatukogu kui kultuurikeskuse tegevuse analüüs, uute tegevuste rakendamine (laste võistulugemise uus korraldus, raamatukogu maskoti rakendamine jms)

Koostanud

direktor

T. Valm

18.01.2017.a.

LISA 1

Personali koostis

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud
Viimsi Raamatukogu	15	159	1 615,00
Prangli Raamatukogu	2	16	275,00
Randvere Raamatukogu	6	37	250,00
KOKKU	23	212	2 140,00

LISA 3

Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2016)
Viimsi Raamatukogu	Lisariiulite paigaldamine hoidlasse, tehnikaruumi, laenutusosakonda Auviste riulid muusikaosakonda Elektrisüsteemi hooldus ja uute valgustite paigaldus Katuseakende hoolduse lõpetamine Põrandate süvapesu Akende pesu Uus raamatukäru
Prangli Raamatukogu	Raamaturiilite väljavahetamine uute vastu, lisaks uus lasteriil Kolm uut arvutilauda, uus laud lugejatele
Randvere Raamatukogu	Pilkupüüdev välissuunaviit ning koolimaja peasissepääsu juurde teave lahtiolekuaegade kohta 2 uut raamatukäru

LISA 4

Laste-ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Viimsi Raamatukogu	1. Konkurss suvise võistulugemise logo leidmiseks	1
	2. Jutuhommik lastele: Külalastekirjanik Kairi Look	83
	3. Lastehommikute sarja „Raamatuga loodust avastamas“ 1. kohtumine - bioloog, õpetaja ja lastekirjanik Juhani Püttsepp	75
	4. Ettelugemishommik väikelastele „jutte loeb raamatute tõlkija ja kirjastaja Liina Velner	77
	5. Lastehommikute sarja „Raamatuga loodust avastamas“ 2. kohtumine: Aleksei Turovski	79
	6. Hea lastekirjandus 2015, parimaid lasteraamatuid tutvustab Eesti Lastekirjanduse Keskuse konsultant Anne Kõrge	53
	7. Lastehommikute sarja „Raamatuga loodust avastamas“ 3. kohtumine: Urmas Laansoo	66
	8. V suvine võistulugemine lastele	91
	9. Raamatukogu Rannarahva Festivalil laste lugemistarega	120
	10. 5. Suvise võistulugemise lõpetamine teatriga „Piip ja Tuut“	74
	11. "Kirjutan ja joonistan raamatu" - Külalastekirjanik Kertu Sillaste	29
	12. Lastehommik Ilmar Trulliga	95
	13. Lastehommik: Külalastekirjanik Markus Saksatamm	54
	14. Lastehommik: Helle Laas ja tema nukud	106
	15. Lastehommik: Heino Seljamaa Teater Kohvriskuetendus	85
	16. Lastehommik: Heino Seljamaa Teater Kohvriskuetendus	

	nukuetendus	80
Randvere Raamatuk.	17.-30. Nukitsa konkurs erinevatele klassidele	225
	31. Teematund "Henno Käo": 2.b	16
	32. Raamatukoguekskursioon: 1.a ja Randvere lasteaia rühm Vesikiilid	30
	33. Raamatukoguekskursioon: 1.b ja Randvere lasteaia rühm Vesikiilid	30
	34. Raamatukoguekskursioon: 1.c ja Randvere lasteaia rühm Vesikiilid	25
	35. Muinasjututund: Randvere lasteaia rühm Merekivid	8
	36. Kohtumine kirjaniku ja tõlkija Anti Saarega: 1.-4. klassid, väikeklassid	193
	37. Raamatukoguekskursioon: eelkool	15
	38. Kirjandusmäng: 2.-4. Klassid	148
	39. Teematund "H. Chr. Andersen ja rahvusvaheline raamatupäev"	18
	40. Ettelugemine (Are Uder ja Katri Pekri NUKU-st, Peter Stamm "Miks me eeslinnas elame?"): 2.a, 2.b	36
	41. Kohtumine kirjanik Kätlin Vainolaga: 1.-4. klassid, väikeklassid	244
	42. Omaloomingulisel etluskonkursil osalenud õpilaste esinemine Randvere kevadlaada raames	35
	43. Kohtumine luuletaja Contraga: 1.-6. klass, väikeklassid	290
	44. Siiri Kolu raamatute tutvustamine: 3.a, 3.b, 3.c	55
	45. Viimsi raamatukogu suvise võistulugemise tutvustamine: 2.a	17
	46. Lugemistund: 5.a	22
	47. Lugemistund: 5.a	20
	48. Koomiksi joonistamise õpituba: 5.a	16

	50. Teematund "Roald Dahl 100"	23
	51. Raamatubingo raamatute tutvustamine: 3.c	16
	52. 4. klasside ettelugemise võistluse Viimsi valla eelvoor	54
	53. Ettelugemine ettelugemispäeval: 2.c	23
	54. Ettelugemine ettelugemispäeval: väikeklassid	5
	55. Uute raamatute tutvustamine: 4.b	15
	56. Uute raamatute tutvustamine: 3.c	17
	57. Teematund "Ulf Stark" Põhjamaade raamatukogunädala raames: 1.a	23
	58. Raamatukoguekskursioon: eelkool	16
	59. Ettelugemine: 3.b	15
	60. Uute raamatute tutvustamine: 4.c	19
	61. Ettelugemine: Randvere lasteaia rühm Liivaterad	23
	62. Uute raamatute tutvustamine: 2.a	22
	63. Uute raamatute tutvustamine: 2.b	20
	64. Uute raamatute tutvustamine: 3.a	18
	65. Raamatuillustratsiooni õpituba Gerda Märteni juhendamisel: 5.a	23
	66. Uute raamatute tutvustamine: 2.c	16
	67. Kohtumine kirjanik Mika Keräneniga: 1.-3. klassid, 4.-6. klassid	330
	68. Kohtumine kirjanik ja tõlkija Kätlin Kaldmaaga: 4. klassid	55
	69. Uute raamatute tutvustamine: 1.b	26
	70. Ettelugemine lugemiskoerale (jaanuarist aprillini, 11 korda	43
Prangli Raamatuk.	71. Jõulujutud lastele Jõulujuttude ettelugemine ja arutelu. Lauamängude mängimine ja mälumäng.	5

--	--	--